

Årsberättelse 2023

Folkhälsorådet

Hjo kommun/Västra Götalandsregionen



Strategiskt folkhälsoarbete i Hjo kommun

Folkhälsa är en strategisk politisk fråga för kommunen och Västra Götalandsregionen. Arbetet ska genomsyras av långsiktiga och prioriterade utvecklingsåtgärder beslutade av Folkhälsorådet, baserat på framtagna behovsbilder. Åtgärder ska inte ses som projekt, de ska utgöra stimulerande strategiska satsningar som på sikt ger bättre hälsa för berörda individer och minskar samhällskostnader.

Samverkan med Västra Götalandsregionen

Folkhälsoarbete handlar om att med fokus på hälsofrämjande och förebyggande insatser åstadkomma en god och jämlik hälsa för hela befolkningen. Ett framgångsrikt folkhälsoarbete innebär samarbete och ansvarsfördelning mellan olika samhällssektorer, myndigheter och organisationer.

Grunden i det lokala folkhälsoarbetet är det avtal som slutits mellan Hjo kommun och Västra Götalandsregionens Östra hälso- och sjukvårdsnämnd. Avtalet syftar till att parterna gemensamt ska bedriva ett långsiktigt folkhälsoarbete på strategisk nivå där arbetet i första hand avser hälsofrämjande insatser.

Folkhälsorådet

Folkhälsorådet är ett samverkansorgan mellan Hjo kommun och Västra Götalandsregionen (VGR), Östra hälso- och sjukvårdsnämnden, i syfte att initiera, utveckla och samordna resurser för att främja en god hälsa för kommunens invånare.

Ledamöter:

Ledamot Kommunstyrelsen, *Folkhälsorådets ordförande*

Ledamot VGR, Delregionala nämnden östra, *Folkhälsorådets vice ordförande*

Ledamot VGR, Delregionala nämnden östra

Ordförande barn- och utbildningsutskottet

Ordförande sociala utskottet

Ordförande tekniska utskottet

Ordförande byggnadsnämnden

Tjänstemän:

Kommundirektör

Folkhälsostrateg

Elevhälsochef

Verksamhetschef Socialtjänst

Verksamhetschef Kultur, turism och fritid

Verksamhetschef Samhällsbyggnad

Verksamhetschef Vård och omsorg

Klinikchef, Folktandvården

Vårdcentralchef, Närhälsan

Vårdcentralchef, Hälsocentralen i Hjo AB

Folkhälsorådets beredningsgrupp

Beredningsgruppen består av Folkhälsorådets ordförande, vice ordförande, Kommundirektör samt Folkhälsostrateg. Gruppen har till uppgift att bereda ärenden till Folkhälsorådet samt ansvara för handläggning av löpande folkhälsoärenden.

Prioriteringar för folkhälsoarbetet i Hjo kommun 2023 och insatser/utvecklingsarbete inom respektive område

Folkhälsorådet har under åren 2021–2023 valt att prioritera nedanstående områden. Till dem listas de insatser och utvecklingsarbete som skett under 2023. Se bilaga för mer utförlig beskrivning och uppföljning av respektive punkt.

Goda uppväxtvillkor för barn och unga

- Utvärdering och summering av Skolnärvaroteamet.
- Fortsatt utveckling av det lokala föräldraskapsstödet samt tidiga samordnade insatser (TSI).
- Stöttning av tandborstning i förskolorna i samverkan med Folktandvården.
- Genomförande av LUPP-undersökningen på högstadiet.

Goda levnadsvanor i alla åldrar

- Fortsatt genomförande av konceptet *Move Hjo!*
- Stöttning av Livsstilsveckan för åk 7–9.
- Genomförande av *På egna ben* i mellanstadielklasser.
- Arbete enligt *Handlingsplan för drogförebyggande arbete i Hjo kommun*.
- Framtagande av gemensam struktur för ANDTS- och brottsförebyggande arbete samt lokal lägesbild.
- Stötta och implementera uppstart av lokalt organiserat rastaktivitetsprogram.

Gott psykiskt välbefinnande

- Arbete enligt *Lokal aktivitetsplan för psykisk hälsa och suicidprevention*.
- Föreläsning kring våld i nära relation med Erika Pragler.
- Inköp *Depphjärnan för unga* till åk 6 och 7.

Åldrande med livskvalité

- Stöttning av After Workkören i körverksamhet för seniorer.
- Stöttning av genomförandet av Senior Sport School.
- Uppdatering och spridning av SeniHjorkatalogen.
- Genomförande av Seniorenkäten.

Uppföljning av indikatorer

Till varje prioriterat område har indikatorer valts ut att följa upp, dessa redovisas nedan efter senast tillgängliga data.

Goda uppväxtvillkor för barn och unga

Andel (%) fyraåringar med övervikt eller fetma.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hjo	10 %	21 %	18 %	15 %	17 %	8 %
VGR	11 %	11 %	12 %	12 %	12 %	11 %

Källa: Centrala barnhälsovården, Västra Götalandsregionen

Andel (%) kariesfria sexåringar.

	2019	2020	2021	2022	2023
Hjo	88 %	95 %	88 %	96 %	87 %
VGR	78 %	80 %	80 %	81 %	83 %

Källa: Folk tandvården i Hjo.

Elever i årskurs 5 som känner sig trygga i skolan, indexvärde (0–10, ju högre desto bättre).

	2018	2020	2022
Hjo – tjejer	7,8	8,5	7,9
Hjo - killar	7,7	8,7	8,3
Hjo - totalt	7,7	8,6	8
Samtliga medverkande skolenheter – tjejer	7,8	7,7	7,5
Samtliga medverkande skolenheter - killar	8,2	8,2	8,3
Samtliga medverkande skolenheter - totalt	8	7,9	7,8

Källa: Skolinspektionen, skolenkäten.

Elever i årskurs 9 med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram, andel (%).

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tjejer	88 %	86 %	87 %	86 %	87 %	87 %	86 %	87 %
Killar	79 %	79 %	82 %	83 %	84 %	85 %	84 %	83 %
Totalt	83 %	83 %	84 %	84 %	86 %	86 %	85 %	85 %

Källa: SCB och Skolverket

Barn i ålder 13–16 år som känner sig ganska nöjda eller mycket nöjda med livet som helhet, andel (%).

	2020	2023
Tjejer	84 %	89 %
Killar	90 %	93 %
Totalt	87 %	92 %

Källa: LUPP-rapporten (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken)

Gymnasieelever med examen inom fyra år, andel (%).

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Tjejer	73 %	88 %	88 %	80 %	69 %	70 %	81 %	88 %
Killar	64 %	74 %	79 %	73 %	75 %	79 %	72 %	79 %
Totalt	69 %	81 %	84 %	76 %	69 %	75 %	76 %	83 %

Källa: SCB

Goda levnadsvanor i alla åldrar

Invånare som bedöms vara fysiskt aktiva i minst 150 minuter/vecka (16–84 år), andel (%).

	2018	2020	2022	2023
Kvinnor	63 %	65 %	69 %	69 %
Män	64 %	62 %	62 %	62 %
Totalt	64 %	63 %	65 %	65 %

Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor

Andel (%) rökare på högstadiet.

	2020	2023
Tjejer	11 %	7 %
Killar	11 %	12 %
Totalt	11 %	10 %

Källa: LUPP-rapporten (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken)

Andel (%) elever på högstadiet med narkotikaerfarenhet.

	2020	2023
Tjejer	2 %	6 %
Killar	4 %	8 %
Totalt	3 %	7 %

Källa: LUPP-rapporten (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken)

Gott psykiskt välbefinnande

Andel invånare (%), 16–84 år med självmordstankar senaste året.

	2011	2015	2018	2020	2022
Kvinnor	5 %	4 %	5 %	-	-
Män	5 %	4 %	3 %	-	-
Totalt	5 %	4 %	4 %	5 %	2 %

Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor

Andel invånare (%), 16–84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande.

	2011	2015	2018
Kvinnor	12 %	15 %	20 %
Män	10 %	9 %	10 %
Totalt	11 %	12 %	15 %

Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor

Andel invånare (%), 16–84 år som saknar emotionellt stöd.

	2018	2020	2022
Kvinnor	7 %	10 %	-
Män	13 %	16 %	-
Totalt	10 %	13 %	9%

Källa: Folkhälsomyndigheten, Hälsa på lika villkor

Andel (%) barn, 13–16 år som mer än en gång i veckan känner sig nedstämd.

	2020	2023
Tjejer	39 %	35 %
Killar	20 %	19 %
Totalt	30 %	26 %

Källa: LUPP-rapporten (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken)

Åldrande med livskvalité

Andel seniorer (%) med hemtjänst respektive boende på särskilt boende som ofta besväras av ensamhet.

		2020	2021	2022	2023
Hemtjänst	Kvinnor	13 %	-	22 %	20 %
	Män	10 %	-	6 %	6 %
	Totalt	11 %	-	15 %	14 %
SÄBO	Kvinnor	10 %	-	6 %	11 %
	Män	15 %	-	29 %	23 %
	Totalt	12 %	-	16 %	15 %

Källa: Socialstyrelsen, Undersökningen av äldres uppfattning av kvaliteten i hemtjänst och äldreboende.

Andel seniorer (%) med hemtjänst respektive boende på särskilt boende som uppger ganska gott eller mycket gott hälsotillstånd.

		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Hemtjänst	Kvinnor	35 %	27 %	23 %	33 %	-	35 %	-
	Män	30 %	36 %	33 %	35 %	-	36 %	-
	Totalt	33 %	31 %	27 %	34 %	-	35 %	29 %
SÄBO	Kvinnor	-	38 %	39 %	33 %	-	47 %	-
	Män	-	36 %	19 %	29 %	-	13 %	-
	Totalt	-	37 %	29 %	31 %	-	30 %	31 %

Källa: Socialstyrelsen, Undersökningen av äldres uppfattning av kvaliteten i hemtjänst och äldreboende.

Antal aktiva studiecirklar för seniorer 2021–2023

	2021		2022		2023	
	Antal cirklar	Antal deltagare totalt	Antal cirklar	Antal deltagare totalt	Antal cirklar	Antal deltagare
Studieförbundet	-	-	1	8	4	23
Studieförbundet Vuxenskolan	1	8	15	-	21	161
ABF	18	60–70	21	169	21	150
Totalt	19	68–78	37	177	46	334

Källa: Respektive studieförbund

Deltagande i Rödingens aktiviteter 2023

Nedan följer en sammanställning av Rödingens aktivitetsutbud 2023 uppdelat på fysiska återkommande aktiviteter, sociala återkommande aktiviteter och enstaka evenemang. Jämförelse med 2022 sker inom parentes.

	Antal aktiviteter	Antal tillfällen	Antal deltagar-tillfällen kvinnor	Antal deltagar-tillfällen män	Totalt antal deltagar-tillfällen	Antal deltagare per tillfälle
Fysiska aktiviteter	5 (färre)	169 (färre)	1000	234	1234 (fler)	7 (fler)
Sociala aktiviteter	10 (färre)	144 (fler)	799	503	1302 (färre)	9 (färre)
Evenemang	8 (färre)	9 (färre)	183	72	255 (färre)	28 (färre)
TOTALT	23 (32)	322 (372)	1982	809	2791 (2928)	9 (8)

Kvinnor nyttjar Rödingens utbud i mycket högre utsträckning än män, framför allt fysiska aktiviteter där deltagandet är mer än fyrfaldigt så högt. Det anordnas flest olika typer av sociala aktiviteter, men flest tillfällen av fysisk aktivitet. Det är flest som går på sociala aktiviteter både till antal och per tillfälle. Jämfört med 2020 anordnades färre typer av aktiviteter och evenemang men de som anordnades var mer välbesökta i genomsnitt, då framför allt de fysiska aktiviteterna. Se mer specifik uppföljning per typ av aktivitet nedan.

Fysisk aktivitet	Män	Kvinnor	Period	Antal tillfällen	Antal deltagare per tillfälle
Hjo Faller Ej	185	634	16 jan-29 nov	88	9
Starkare Hjo	13	153	5 jan - 30 nov	34	5
Rödinge Gympa	15	159	17 jan - 28 nov	34	5
Fritidsgården	13	2	20 jan - 31 mars	5	3
Yoga	8	52	12 okt-30 nov	8	8
Summa totalt	234	1000		169	7

Källa: Seniorcoach, Rödingen

Evenemang	Män	Kvinnor	Totalt antal deltagare	Period
Påskfest	5	13	18	06-apr
Inspiration för frivilliga	12	27	39	14-apr
Midsommarfirande	21	34	55	20-jun
75-års kalas	13	15	28	26-sep
Julsånger Folkhögskolan	13	27	40	05-dec
SeniorShop modevisning	3	47	50	18-sep + 27-nov
JOBI skor	4	12	16	27-sep
Hjälpmedelscafé	1	8	9	16-okt
Summa totalt	72	183	255	

Källa: Seniorcoach, Rödingen

Social aktivitet	Män	Kvinnor	Period	Antal tillfällen	Antal deltagare per tillfälle
Önskelåtar	20	17	18 jan - 19 april	3	12
Månadens musik/Musikcafé	251	236	4 jan - 15 nov	34	14
Stickcafé		212	12 jan - 30 nov	34	6
Äntligen måndag	42	88	29 jan - 2 nov	8	16
Bio/Film	2	7	27 jan - 28 apr	4	2
Sport på storbildsskärm	37	12	25 jan - 9 mars	8	6
Info/föreläsning	31	50	31 jan - 29 nov	4	20
Teknik enskilt	19	20	12 jan - 29 nov	34	1
Trivselkvällar	61	85	14 feb - 14 nov	7	21
Bingokväll	40	72	31 jan - 28 nov	8	14
Summa totalt	503	799		144	7

Källa: Seniorcoach, Rödingen

Ekonomisk uppföljning

Folkhälsorådets budget samfinansieras av Hjo kommun och Västra Götalandsregionen med femton kronor per kommuninvånare och huvudman. Intäkterna är beräknade på Hjo kommuns folkmängd i december 2016 vilken var 9 048 invånare. Prioriteringsområde *Gott psykiskt välbefinnande* har varit samfinansierat med statliga stimulansmedel.

Intäkter

Hjo kommun	135 720 kr
Västra Götalandsregionen, Östra hälso- och sjukvårdsnämnden	138 434 kr
Återbetalning dubbelfaktura från 2022	12 452 kr
Summa	286 606 kr

Kostnader

Goda uppväxtvillkor för barn och unga	80 732 kr
Goda levnadsvanor i alla åldrar	78 947 kr
Gott psykiskt välbefinnande	30 320 kr
Åldrande med livskvalité	27 407 kr
Övrigt	5 928 kr
Summa	223 334 kr

Överblivna medel 63 272 kr betalas tillbaka till Delregional nämnd östra samt Hjo kommun, hälften var.

Bilaga till Folkhälsorådets årsberättelse 2023

Nedan följer mer information om respektive insats/arbete som är listad i årsberättelsen.

Goda uppväxtvillkor för barn och unga

Utvärdering och summering av Skolnärvaroteamet

Under 2023 beslutades att avveckla Skolnärvaroteamet, detta på grund av att omständigheterna gjort ett det ej behövs längre. B.la. har kommunen under året startat upp en SAMBU-grupp (se mer information under *Fortsatt utveckling av det lokala föräldraskapsstödet samt tidiga samordnade insatser (TSI)*) vilken är vidare i sitt syfte och inkluderar elever med problematisk skolfrånvaro. Ett bokslut har skrivits där Skolnärvaroteamets resa sammanfattas från uppkomst, arbete över tid och lärdomar till beslut om avvecklande. Kontakta folkhälsostateg för att ta del av bokslutet.

Fortsatt utveckling av det lokala föräldraskapsstödet samt tidiga samordnade insatser (TSI)

Det universella föräldraskapsstödet (i form av digitala tematräffar) till vårdnadshavare med tonårsbarn, *Viktiga vuxna i HjoTiBorg – föräldraskap och vuxenskap 2.0*, har löpt på. Tidaholms kommun har anslutit sig till konceptet så nu heter det Viktiga Vuxna i HjoTiBorg och inkluderar alltså Hjo, Tibro, Tidaholm och Karlsborg. Under året har fyra tillfällen erbjudits: "Nikotin & tobak - e-cigarett, cigaretter, nikotinsnus och snus och hur man kan stötta sitt barn eller ungdom till att förebygga ett bruk och beroende" med Generalsekreterare Helen Stjerna från Non Smoking Generation, "Droger – vad du som vårdnadshavare behöver veta" med kurator Mats Barre, "Psykisk ohälsa - självskadebeteende och ätstörningar", med Irja Wikström från föreningen Shedo och "Vad krävs för att lära?" med Andreas Cederqvist från Hjärnplus. Totalt har minst 130 personer tagit del av träffarna (vissa sitter fler vid samma skärm). Det har inte skett utvärdering efter varje tillfälle i lika stor utsträckning som föregående år, men alla som svarat på utvärdering har gett positiv feedback och uppgett att de kommer att ha nytta av innehållet i webinariumet.

Under året har en samordnare för tidiga samordnade insatser (TSI) projekterats vilket delvis finansierats med folkhälsomedel. Denne har startat upp en lokal SAMBU-grupp, en operativ grupp med representanter från olika verksamheter inom kommun och region som samverkar kring barn och familjer där problematik uppstått och som behöver extra samordnat stöd.

Under 2023 har styrgruppen för förebyggande ungdomsverksamhet sett över alla samverkansgrupper kring barn och unga för att skapa en helhetsbild över hur arbetet bedrivs samt se till att det är så ändamålsenligt och effektivt som möjligt. Detta ledde bland annat till att Skolnärvaroteamet avvecklades (se ovan). Styrgruppen har även undersökt

förutsättningarna för att starta upp SSPF-samverkan (Socialtjänst, Skola, Polis, Fritid) kring unga som riskerar att hamna i kriminalitet i Hjo.

Stöttning av tandborstning i förskolorna i samverkan med Folktandvården.

I samverkan med Folktandvården har Folkhälsorådet stöttat tandborstning i de kommunala förskolorna med tandborstar, tandkräm och fluorsköljning. Detta för att säkerställa att ett eller ett extra fluortillfälle sker hos barnen. Detta har visat sig positivt särskilt hos socioekonomiskt utsatta barn.

Genomförande av LUPP-undersökningen på högstadiet

Under hösten genomfördes en lokal uppföljning av ungdomspolitiken (LUPP), en enkät som tillhandahålls av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor. Detta var andra gången Hjo genomförde den undersökningen, första gången var 2020 och beslutet är att genomföra den vart tredje år hos alla högstadieelever. Totalt var det 247 elever som svarade på enkäten, vilket innebär en svarsfrekvens på 78 %. Resultatet är sammanställt i en rapport som finns tillgänglig för alla att läsa samt i presentationer som framförs i diverse forum samt återkopplas till eleverna.

Goda levnadsvanor i alla åldrar

Fortsatt genomförande av konceptet *Move Hjo!*

Under sensommaren fortsatte konceptet *Move Hjo!* Ett koncept som handlar om att erbjuda allmänheten gratis träningspass utomhus på en bestämd veckodag, tid och plats. Projektet samordnas med Kultur, turism och fritidsverksamhet i samverkan med lokala föreningar, privatpersoner och andra träningsaktörer som frivilligt och utan ersättning håller i pass. Nytt för i år var att minska ned antal pass och enbart arrangera *Move Hjo!* efter sommaren, i augusti och september. Totalt har fem pass erbjudits som totalt besökts av 54 personer, vilket ger ett snitt på knappt åtta personer per pass.

Genomförande av *Livsstilsveckan* för åk 7–9.

I samverkan med Elevhälsan, Skolan, Kulturskolan, Kultur, turism och fritidsverksamhet samt externa aktörer hölls för fjärde året i rad *Livsstilsveckan* för alla årskurs 7 elever, detta år fanns även aktiviteter för årskurs 8 och 9. Exempel på aktiviteter är gemensam frukost, workshop med Folktandvården, EPA/mopedutställning mm. Över hela veckan löpte även en rörelseutmaning för åk 7 där eleverna fick bära rörelsemätare måndag-torsdag med målet om att nå upp till rekommendationerna för daglig fysisk aktivitet (minst 60 min/dag). En utvärdering genomfördes i form av kortare enkätundersökning. Tyvärr var svarsfrekvensen väldigt låg, varför man ej kan dra några slutsatser från den. Uppfattningen i projektgruppen är ändå att majoriteten av eleverna tycks ha tyckt att *Livsstilsveckan* var ganska bra eller bra som helhet.

Genomförande av *På egna ben* i mellanstadieklaser

Under höstterminen genomfördes utmaningen *På egna ben* i samverkan med Västtrafik, vilket handlar om att uppmuntra mellanstadieklässare till att ta sig till skolan på aktivt sätt genom att cykla eller gå. Mellanstadieelever inom årskurs 4–6 deltog på samtliga F-6 skolor inom Hjo stad (alltså ej ytterskolorna) med totalt 12 involverade klasser och 259 elever. Efter en intern utvärdering med berörda pedagoger beslutades att inte fortsätta med *På egna ben* kommande år, då det bedöms ta för mycket tid i anspråk i förhållande till vad det ger.

Arbete enligt *Handlingsplan för drogförebyggande arbete i Hjo kommun*

Handlingsplanen för drogförebyggande arbete har följts upp men ej reviderats. Detta för att beslut har fattats om att ta fram en gemensam ANDTS- och brottsförebyggande handlingsplan i och med kommunernas utökade uppdrag inom brottsförebyggande arbete (se *Framtagande av gemensam struktur för ANDTS- och brottsförebyggande arbete samt lokal lägesbild*).

Under 2022 påbörjades i samverkan med Länsstyrelsen och CAN en kartläggning gällande ANDTS-situationen i Hjo. Denna blev klar i början av detta år och presenterades utifrån kunskapsläge, förbättringsområden, behov av samverkan och prioriteringar. Detta utgör ett värdefullt inspel till den nya ANDTS+BF-handlingsplanen.

Under 2023 togs det fram en gemensam ANDTSE-policy (alkohol, narkotika, dopning, tobak, spel och energidryck) för idrottsföreningar i Hjo, i samverkan med föreningarna. Det togs även fram en enkel affisch som komprimerar innehållet i policyn och kan spridas inom idrotten.

Framtagande av gemensam struktur för ANDTS- och brottsförebyggande arbete samt lokal lägesbild

Under året fick kommunerna ett utökat lagstadgat ansvar för att arbeta brottsförebyggande. Då brottsförebyggande arbete angränsar till och i vissa fall även överlappar ANDTS-förebyggande arbete beslutades i kommunen att slå ihop dessa områden, i och med många insatser och aktörer i praktiken blir de samma. Tillsammans med säkerhetsstrateg har en struktur för samordning av arbetet tagits fram, samt en lokal lägesbild som kommer att ligga till grund för framtagande av lokal ANDTS+BF-handlingsplan.

Stöttning och implementering uppstart av lokalt organiserat rastaktivitetsprogram

Folkhälsorådet har tidigare stöttat implementeringen av rastaktivitetsprogrammet *Trivselledarprogrammet* i alla F-6 skolor, vilket tillhandahållits av en extern aktör. Detta avtal har sagts upp och i stället har man valt att organisera ett lokalt rastaktivitetsprogram, med lärdomar och erfarenheter som man tar med sig från *Trivselledarprogrammet*. Det nya programmet heter Rast-A och detta stöttar Folkhälsorådet främst ekonomiskt då det redan är väl implementerat i verksamheten.

Gott psykiskt välbefinnande

Arbete enligt Lokal aktivitetsplan för psykisk hälsa och suicidprevention

Den kommunövergripande handlingsplanen, kallad *Lokal aktivitetsplan för psykisk hälsa och suicidprevention i Hjo* har följts upp och reviderats. För att ta del av uppföljningen, kontakta folkhälsostateg. Några av insatserna som har arbetats med utifrån handlingsplanen är:

- Genomförande av Youth Aware of Mental Health (YAM) programmet för alla elever i årskurs 8.
- Uppmärksammade den internationella suicidpreventiva dagen med organisationerna Suicide Zero, SPIV samt Svenska Kyrkan. Samtal och fika erbjöds på Stora Torget samt andakt och sång erbjöds i Svenska Kyrkan. Vid solnedgång genomfördes en ljusmanifestation på Stora Torget med ljus i formen av ett hjärta och talet I 569 som tändes för att uppmärksamma de som tagit sitt liv under 2022 samt arbetet med att förebygga suicid. Ett 40-tal personer medverkade under kvällen genom att samtala, besöka kyrkan eller deltog under ljusmanifestationen för att dela med sig av sina upplevelser, sörja och söka tröst i gemenskapen.
- Förberedande arbete för att utforma kompetenshöjningsinsats inom psykisk hälsa till hälso- och sjukvårdsenheten, vilket resulterade i att kurspaketet Psyk-E-bas köptes in för att användas under 2024 och 2025.
- Politiker och ledande tjänstemän deltog i en utbildning i suicidprevention med Ullakarin Nyberg, anordnat av Skaraborgs kommunalförbund. Fem personer deltog.

Under året genomfördes även en föreläsning med Erika Pragler om våld i nära relation, vilken var öppen för allmänheten och en del av Kulturkvarterets koncept Kvarterskväll. Nio personer deltog varav två män och resterande kvinnor. Efteråt lämnades utrymme till frågor och diskussion.

Inköp av *Depphjärnan för unga till åk 6 och 7*

Under året har boken *Depphjärnan för unga* köpts in till alla elever i årskurs 6 och 7, för folkhälsomedel. Boken fick Adlibrispris för bästa ungdomsbok 2022 och är en ungdomsanpassning av Anders Hansens bok *Depphjärnan* vilken hjälper läsaren att förstå hur hjärnan fungerar och ge redskap för att man ska må bättre. Skolan har använt boken bland annat som högläsningbok med utvalda kapitel för alla elever, sedan har vissa elever valt att låna den som tystläsningsbok. Många av eleverna uppges ha fått en liten aha-upplevelse när de läst/hört vissa delar av den.

Åldrande med livskvalité

Stöttning av After Workkören i körverksamhet för seniorer

Under året har seniorkören After Work träffats fem gånger, enbart övningstillfällen och alltså ej utfört någon konsert. Antal deltagare har varit mellan 11 och 13 personer per tillfälle, enbart kvinnor. Deltagarna uppskattar kören och tycker att den är på en lagom nivå. Utöver själva sjungandet är den sociala samvaron viktig och kören når en målgrupp som inte är så aktiva annars. En av seniorcoacherna har varit med under flera av tillfällena och då kunnat marknadsföra Rödingens utbud.

Stöttning av genomförandet av Senior Sport School.

Under hösten 2023 genomfördes Senior Sport School för fjärde året i rad i samverkan med Kultur, turism och fritidsverksamheten, RF SISU, det lokala föreningslivet i Hjo samt andra privata träningsaktörer. Senior Sport School innebär en åtta veckors ”skola” för seniorer får testa på olika fysiska aktiviteter samt ha teoretiska pass i exempelvis hjärnhälsa, kost- och matlagningskurs, hjärtlungräddning, skadeförebyggande träning samt vardagsekonomi. Årets skola hade 16 deltagare, 12 kvinnor och 4 män. Utvärderingen visade att samtliga aktiviteter var uppskattade i mycket hög utsträckning, många av deltagarna uppgav att de kommer att fortsätta med någon av aktiviteterna, samtliga deltagare har fått ett större socialt nätverk och att samtliga tycker att Senior Sport School är en bra satsning för kommunen. Liksom föregående år har även denna omgång av seniorer att fortsatt att träffas efter skolan.

Uppdatering och spridning av SeniHjorkatalogen

SeniHjorkatalogen har uppdaterats och spridits inom ramen för Seniorreferensgruppen och med medel från Folkhälsorådet. Katalogen innehåller i princip hela fritidsutbudet för seniorer i Hjo. Syftet är att framhålla och tillgängliggöra aktivitetsutbudet i Hjo så att alla seniorer som vill enkelt ska kunna hitta ett socialt sammanhang och få en meningsfull fritid – vilket bidrar till minskad ofrivillig ensamhet och bättre hälsa. Den feedback som inkommit kring katalogen är fortsatt positiv.

Genomförande av Seniorenkäten

Under hösten genomfördes det årliga utskicket per post till samtliga seniorer som fyllde 75 år under året. I utskicket inkluderades även seniorenkäten, för andra året i rad. Enkäten innehöll frågor kring fritidsutbudet i Hjo, ofrivillig ensamhet, regelbunden användning av digitala verktyg samt en öppen fråga. Totalt var det 132 seniorer som fick enkäten och utav dem var det 66 som svarade, vilket ger en svarsfrekvens på 50 %. Då underlaget utgörs av så pass få personer samt att väldigt liten skillnad kan ses mellan åren har ett beslut tagits om att pausa enkäten framöver och eventuellt uppta den med längre frekvens samt bredare målgrupp. Resultatet har sammanställts och presenteras i en rapport, samt som en presentation i diverse forum och för allmänheten. För att ta del av rapporten, kontakta folkhälsostrateg.